

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ก่อนจะตัดสินใจลงทุนในบริษัทจดทะเบียน ผู้ลงทุนใช้ปัจจัยใดในการประกอบการตัดสินใจบ้าง?

คำตอบที่คุ้นเคยอาจจะเป็นนโยบายการทำธุรกิจ การคาดการณ์ผลตอบแทนที่ต้องการ ผลประกอบการในอดีต อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้ลงทุนควรให้ความสำคัญไม่แพ้กัน คือ “ปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี” โดยบริษัทจดทะเบียนแต่ละแห่งที่เสนอขายหุ้นผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านการเงิน ด้านการบริหาร ซึ่งมีกระบวนการแจ้งข้อมูลให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก เช่น การแจ้งข้อมูลผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ (ELCID) การประชุมผู้ถือหุ้น การจัดกิจกรรมวันบริษัทจดทะเบียนพบผู้ลงทุน (opportunity day) เป็นต้น แล้วปัจจัยที่แสดงถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนมีอะไรบ้าง? ขอยกตัวอย่าง 5 ข้อสำคัญ เพื่อให้ผู้ลงทุนได้พิจารณา ดังนี้

1. บริษัทต้องจัดทำรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพและสมดุล

ผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนที่ดีจะให้โอกาสผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงิน ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ เช่น ฝ่ายบัญชีการเงิน คณะกรรมการตรวจสอบ และผู้สอบบัญชี เป็นต้น โดยผู้บริหารจะสนับสนุนด้านทรัพยากรให้เหมาะสมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และไม่ใช้อำนาจแทรกแซงเกินความจำเป็น ซึ่งจะเกิดความสมดุลในการดำเนินงาน และผู้ลงทุนจะได้ข้อมูลรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง แท้จริง ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

2. กรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระได้ทำหน้าที่อย่างอิสระ

กรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระมีหน้าที่เป็นตัวแทนผู้ลงทุนรายย่อยในการตรวจสอบความผิดปกติ โดยจะช่วยตรวจสอบรายงานทางการเงินของบริษัทนั้น ๆ ให้มีความถูกต้อง เป็นจริง รวมทั้งดูแลให้บริษัท มีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ เพราะการมีระบบควบคุมภายในที่มีคุณภาพจะช่วยให้การทุจริตนั้นเกิดได้ยากขึ้น จะเห็นได้ว่าในบางครั้งการทำทุจริตทางบัญชีเกิดจากผู้บริหารระดับสูงในบริษัทเสียเอง ดังนั้น กรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระของบริษัทจดทะเบียน จึงต้องมีความอิสระในการตรวจสอบความสมเหตุสมผลของการดำเนินกิจการและตรวจสอบตัวเลขในรายงานทางการเงิน

3. มีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม

หากผู้ลงทุนหรือบุคคลใดก็ตามพบเห็นการกระทำที่ผิดปกติในบริษัท จะต้องมีส่วนติดต่อไปยังบริษัทได้ หรือมีระบบการรับเรื่องร้องเรียนที่สามารถเปิดโอกาสให้ผู้พบเห็นการทุจริตทั้งภายในและภายนอกบริษัท แจ้งเรื่องเข้ามาให้กรรมการตรวจสอบได้ทราบปัญหา เพื่อการแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา และควรวางแนวทางการบริหารเรื่องร้องเรียนที่ดี สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ และมีมาตรการคุ้มครอง

แก่ผู้ให้เบาะแสดด้วย นอกจากนี้ หากพบเห็นการกระทำผิดในบริษัทจดทะเบียน หรือต้องการร้องเรียน ผู้ประกอบธุรกิจในตลาดทุนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ท่านสามารถแจ้งเบาะแสดหรือแจ้งเรื่องร้องเรียนได้ที่ โทร.1207 หรืออีเมล complaint@sec.or.th

4. คัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ

บริษัทจดทะเบียนต้องมีกระบวนการคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน โดยในการคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีคุณภาพ บริษัทและกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านคุณภาพมากกว่าปัจจัยด้านราคาค่าสอบบัญชี ทั้งนี้ ตัวอย่างของปัจจัยด้านคุณภาพ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี การมีส่วนร่วมของผู้สอบบัญชี การจัดสรรทรัพยากรบุคคล ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และรายงานการตรวจระบบควบคุมคุณภาพและระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีในตลาดทุนที่ผู้สอบบัญชีในตลาดทุนสังกัด (firm inspection report)

5. มีมาตรการส่งเสริมด้านการป้องกันและค้นพบการทุจริต

บริษัทจดทะเบียนที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีย่อมแสดงข้อมูลการบริหารงานอย่างมีธรรมาภิบาล สามารถพิจารณาได้จากการมีมาตรการป้องกันและค้นพบการทุจริตอย่างทันท่วงที เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน สร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารงานของบริษัทและการรายงานทางการเงิน จาก 5 ข้อข้างต้น จะเห็นได้ว่าการทำหน้าที่ของกรรมการ ผู้บริหาร มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนในการดำเนินงานทั้งในส่วนของการขับเคลื่อนธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมทั้ง ความมีอิสระของกรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระในการทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารงานก็สำคัญไม่แพ้กัน ทั้งนี้ ผู้ลงทุนสามารถสืบค้นข้อมูลทำความเข้าใจแนวปฏิบัติที่ดีในการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ ได้ที่เว็บไซต์สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) <https://www.thai-iod.com/>

นอกจากนี้ ในปัจจุบันผู้ลงทุนยังสามารถพิจารณาปัจจัยในการเลือกลงทุนและเข้าถึงข้อมูลความรู้ต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลของหน่วยงานทางการที่น่าเชื่อถือได้อย่างสะดวกจากหลากหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์สำนักงาน ก.ล.ต. www.sec.or.th เฟซบุ๊กเพจ “สำนักงาน ก.ล.ต.” หรือเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์ฯ www.set.or.th เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ลงทุนควรพิจารณาและตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลว่าเป็นของจริง แท้แน่นอนหรือไม่ และควรตรวจสอบผู้ที่มาชักชวนลงทุนว่าได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ตัวจริงหรือเปล่า โดยสามารถเช็คชื่อผู้ประกอบการ นิติบุคคล หรือบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ได้ที่ market.sec.or.th/LicenseCheck/Search หรือ แอปพลิเคชัน “SEC Check First” เช็คให้ชัวร์ ก่อนลงทุน
